

AMNESTY INTERNATIONAL MOLDOVA
INFORMAȚIE PENTRU MASS-MEDIA
№ 152/08 din 14 noiembrie 2008

Scurtă prezentare a problemelor, ce provoacă îngrijorări în CSI

REPUBLICA AZERBAIJAN

Libertatea de exprimare, întrunirilor și de asociere a fost în continuare limitată. Jurnaliștii independenți și cei de opoziție erau lipsiți de libertate, fiind învinuiți de calomnie, erau urmăriți de către organele de drept, iar în unele cazuri erau comise acte de agresiune asupra acestora. Au fost închise două ziare de opoziție care se bucurau de popularitate; către sfârșitul anului, cinci jurnaliști au fost grațiați și eliberați. Trei minori au fost condamnați la 10 ani privațiune de liberate, fără a fi investigate afirmațiile acestora, cum că și-au recunoscut vina doar pentru că au fost torturați. Apărătorii drepturilor omului erau amenințați. Unul dintre activiști (de etnie azerbaidjană) a fost extrădat Iranului, în pofida riscului de a fi torturat și maltrat. Cei refugiați forțat nu aveau posibilitatea de a-și exercita pe deplin drepturile sociale și economice.

Amnesty International remarcă probleme în următoarele sfere:

- libertatea cuvîntului și jurnaliștii;
- aplicarea excesivă a forței de către colaboratorii poliției;
- tortura și alte tratamente inumane;
- activitatea apărătorilor drepturilor omului;
- expulzarea și extrădarea;
- refugiații forțați.

Informații suplimentare puteți găsi în Raportul Amnesty International 2008:

<http://thereport.amnesty.org/rus/regions/europe-and-central-asia/azerbaijan> – în limba rusă;

<http://thereport.amnesty.org/eng/regions/europe-and-central-asia/azerbaijan> – în limba engleză.

REPUBLICA ARMENIA

Libertatea de exprimare și de întrunire era limitată. O persoană a decedat în condiții dubioase, aflîndu-se în arest. Conform informației existente, nu a fost inițiată o anchetă în legătură cu actul de agresiune comis împotriva Martorilor lui Iehova. Autoritățile nu au introdus o alternativă strict civilă serviciului militar, iar persoanele care refuzau serviciul militar, ajungeau după gratii.

Amnesty International remarcă probleme în următoarele sfere:

- libertatea de exprimare;
- decesele în detenție;
- impunitatea;
- deținuții de conștiință.

Informații suplimentare puteți găsi în Raportul Amnesty International 2008:

<http://thereport.amnesty.org/rus/regions/europe-and-central-asia/armenia> – în limba rusă;

<http://thereport.amnesty.org/eng/regions/europe-and-central-asia/armenia> – în limba engleză.

Pe 13 noiembrie 2008 Amnesty International a publicat raportul privind problema violenței domestice în Armenia „Tăcerea nu face cinste: lupta împotriva violenței domestice în Armenia”:

<http://www.amnesty.org.ru/pages/arm-13112008-summary-rus> – în limba rusă;

<http://www.amnesty.org/en/library/info/EUR54/005/2008/en> – în limba engleză.

REPUBLICA BELARUS

Guvernul a continuat să reprime societatea civilă. Orice formă de activitate civilă, nesancționată de către guvern, inclusiv desfășurarea ritualurilor religioase, era supusă anchetei judiciare. Era încălcată libertatea de exprimare, întrunire și asociere. Persoanele aflate în opoziție erau condamnate la ani buni de privațiune de

libertate, doar pentru exprimarea pașnică a propriei păreri. Activiștii erau urmăriți și, pentru încălcări minore, li se aplicau amenzi sau erau reținuți pentru o perioadă scurtă. Organizațiile de apărare a drepturilor omului și cele de opoziție întâmpinau greutăți în timpul înregistrării. Activiștii erau judecați pentru desfășurarea activității în numele unor organizații neînregistrate. Republica Belarus rămânea în continuare unica țară din Europa unde încă se mai aplica pedeapsa cu moartea.

Amnesty International remarcă probleme în următoarele sfere:

- atenția comunității internaționale;
- libertatea cuvântului;
- libertatea întrunirilor;
- pedeapsa cu moartea;
- discriminarea;
- violența împotriva femeilor.

Informații suplimentare puteți găsi în Raportul Amnesty International 2008:

<http://thereport.amnesty.org/rus/regions/europe-and-central-asia/belarus> – în limba rusă;

<http://thereport.amnesty.org/eng/regions/europe-and-central-asia/belarus> – în limba engleză.

REPUBLICA GEORGIA

Se făcea simțită insuficiența adăposturilor pentru femeile care încercau să se salveze de violența domestică. Măsurile de protecție a femeilor contra violenței care fuseseră planificate, întârziiau. Se anunțase despre abuzul de forță din partea polițiștilor în timp ce împrăștiau participanții la o demonstrație antiguvernamentală în luna noiembrie. Pe parcursul întregului an au parvenit informații despre faptul că în procesul de arest polițiștii agresează persoanele suspectate. A devenit cunoscut faptul că au avut loc procese de judecată inechitabile în cazurile adversarilor politici ai guvernului.

Amnesty International remarcă probleme în următoarele sfere:

- controlul internațional;
- violența împotriva femeilor;
- abuzul de putere din partea poliției;
- sistemul de justiție;
- Abhazia și Osetia de Sud.

Informații suplimentare puteți găsi în Raportul Amnesty International 2008:

<http://thereport.amnesty.org/rus/regions/europe-and-central-asia/georgia> – în limba rusă;

<http://thereport.amnesty.org/eng/regions/europe-and-central-asia/georgia> – în limba engleză.

REPUBLICA KAZAKHSTAN

Refugiații și solicitanții de azil din Uzbekistan și China se confruntau în continuare cu riscul răpirii sau întoarcerii forțate în țara de origine. Autoritățile locale a demolat casele reprezentanților uneia dintre minoritățile religioase. Domeniul de aplicare a pedepsei cu moartea a fost restrâns considerabil.

Amnesty International remarcă probleme în următoarele sfere:

- refugiații și solicitanții de azil;
- pedeapsa cu moartea;
- discriminarea și demolarea caselor;

Informații suplimentare puteți găsi în Raportul Amnesty International 2008:

<http://thereport.amnesty.org/rus/regions/europe-and-central-asia/kazakhstan> – în limba rusă;

<http://thereport.amnesty.org/eng/regions/europe-and-central-asia/kazakhstan> – în limba engleză.

REPUBLICA KIRGHIZĂ

Anul trecut a fost marcat de crize politice. Existau în continuare tensiuni între președinte, guvern și partidele de opoziție, din cauza dezacordurilor referitoare la Constituție și la alte subiecte. Libertatea de exprimare și de întrunire era limitată. Persoanele aflate în arestul miliției erau în continuare maltratate și supuse torturii. În

cîteva cazuri autoritățile Kîrgîzstanului au colaborat cu serviciile speciale ale Uzbekistanului în urmărirea refugiaților și solicitanților de azil, care căutau adăpost în Kîrgîzstan.

Amnesty International remarcă probleme în următoarele sfere:

- tortura și alte tratamente inumane;
- libertatea întrunirilor;
- refugiații din Uzbekistan;
- libertatea de exprimare;
- pedeapsa cu moartea.

Informații suplimentare puteți găsi în Raportul Amnesty International 2008:

<http://thereport.amnesty.org/rus/regions/europe-and-central-asia/kyrgyzstan> – în limba rusă;

<http://thereport.amnesty.org/eng/regions/europe-and-central-asia/kyrgyzstan> – în limba engleză.

REPUBLICA MOLDOVA

Guvernul a continuat să manifeste dorința de a alinia sistemul juridic la standardele internaționale și europene, dar practica și atitudinile încă nu reușesc să țină pasul cu aceste schimbări. Tortura și maltratarea au continuat să fie pe larg răspândite iar victimele au întâmpinat dificultăți majore în urmărirea procesului de examinare a plîngerilor pe care le depuneau și să obțină despăgubiri. În pofida eforturilor organizațiilor locale și internaționale de a face public pericolul traficului, bărbații, femeile și copii au continuat să fie traficați, iar desfășurarea anchetelor penale era împiedicată de condițiile de protecție inadecvată a martorilor. Statul a continuat limitarea libertății de exprimare.

Amnesty International remarcă probleme în următoarele sfere:

- tortura și maltratarea;
- violența împotriva femeilor;
- libertatea de exprimare;
- justiția internațională;
- Auto-proclamata Republică Moldovenească Nistreană (Transnistria).

Informații suplimentare puteți găsi în Raportul Amnesty International 2008:

<http://www.amnesty.md/library/yearreports.php?ln=ro&report=17&country=26> – în limba de stat;

<http://thereport.amnesty.org/rus/regions/europe-and-central-asia/moldova> – în limba rusă;

<http://thereport.amnesty.org/eng/regions/europe-and-central-asia/moldova> – în limba engleză.

Pe 23 octombrie 2007 Amnesty International a publicat raportul privind problema torturii din partea poliției în Moldova „Moldova. Tortura și maltratarea din partea poliției: „E doar normal”:

<http://www.amnesty.md/library/documents.php?id=4&ln=ro&typ=doclads> – în limba de stat;

<http://www.amnesty.md/library/documents.php?id=4&ln=ru&typ=doclads> – în limba rusă;

<http://www.amnesty.org/en/library/info/EUR59/002/2007/en> – în limba engleză.

FEDERAȚIA RUSĂ

Autoritățile ruse au devenit mai intolerante vizavi de disidența și critica la adresa ordinii existente, acestea fiind calificate drept „nepatriotice”. Pe parcursul întregului an au fost săvârșite violări ale drepturilor civile și politice, care s-au intensificat în ajunul alegerilor în Duma de Stat fixate pentru luna decembrie. În situația controlului de stat strict asupra televiziunii și altor mass-media, demonstrațiile au rămas a fi modalitatea principală de exprimare a protestului politic pe parcursul întregului an; miliția reținea participanții în cadrul demonstrațiilor, jurnaliștii și apărătorii drepturilor omului, supunându-i pe unii din ei violenței. Activiștii și oponenții politici, de asemenea, au fost supuși reținerii administrative.

A sporit numărul atacurilor în bază de apartenență etnică, care au atras atenția mass-media. În rezultatul acestor atacuri, în țară au decedat cel puțin 61 persoane. În pofida faptului că autoritățile au recunoscut existența problemei și numărul proceselor de judecată pe cazuri de infracțiuni la baza cărora stă discriminarea rasială au crescut, aceste măsuri s-au dovedit a fi insuficiente pentru a opri valul de violență.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a emis 15 decizii, declarînd astfel Rusia responsabilă pentru disparițiile forțate, tortura și pedepsele extrajudiciare care au fost comise în perioada celui de-al doilea

conflict din Cecenia, început în 1999. În comparație cu anii precedenți, s-a redus numărul disparițiilor înregistrate în Republica Cecenă. Totuși, cazurile de încălcare gravă a drepturilor omului au rămas la fel de frecvente, iar pătimitii declarau fără tragere de inimă abuzurile, fiindu-le frică de represiuni. În Ingușetia a crescut numărul încălcărilor grave, inclusiv a disparițiilor forțate și pedepselor extrajudiciare.

Activitatea ONG-urilor era complicată de cerințele excesive de raportare, incluse în noua lege cu privire la ONG-uri. Miliția supunea torturii reținuților, inclusiv și pentru a obține mărturii. Au fost primite comunicări cu referire la violența împotriva deținuților în închisori.

Amnesty International remarcă probleme în următoarele sfere:

- activitatea apărătorilor drepturilor omului;
- libertatea de exprimare;
- conflictul armat din Caucazul de Nord;
- impunitatea;
- hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului;
- emigranții forțați;
- extrădarea forțată;
- tortura și maltratarea;
- injustiția;
- violența împotriva femeilor;
- rasismul.

Informații suplimentare puteți găsi în Raportul Amnesty International 2008:

<http://thereport.amnesty.org/rus/regions/europe-and-central-asia/russian-federation> – în limba rusă;

<http://thereport.amnesty.org/eng/regions/europe-and-central-asia/russian-federation> – în limba engleză.

Pe 26 februarie 2008 Amnesty International a publicat raportul privind problema libertății de exprimare în Rusia „Federația Rusă: lezarea libertății de exprimare”:

<http://www.amnesty.org.ru/pages/rus-26022008-summary-rus#fulltext> – în limba rusă.

REPUBLICA TADJIKISTAN

Au fost introduse noi restricții ale libertății confesiunii. Zeci de oameni, suspectați că ar face parte din grupări islamice erau ținuti în arest și se presupune că erau supuși torturii și altor forme de tratament inuman. Unii, au fost condamnați în urma unor procese judiciare, care se desfășurau cu încălcări flagrante a normelor unui proces echitabil.

Amnesty International remarcă probleme în următoarele sfere:

- libertatea de confesiune;
- samovolnicie în raport cu presupușii islamiști;
- „Lupta împotriva terorismului”.

Informații suplimentare puteți găsi în Raportul Amnesty International 2008:

<http://thereport.amnesty.org/rus/regions/europe-and-central-asia/tajikistan> – în limba rusă;

<http://thereport.amnesty.org/eng/regions/europe-and-central-asia/tajikistan> – în limba engleză.

TURKMENISTAN

Președintele Gurbangula Berdimuhamedov a anulat câteva dintre deciziile predecesorului său, care fuseseră criticate de către public, dar reformele erau extrem de limitate. Nu se observa o ameliorare fundamentală a situației în domeniul drepturilor omului, deși, ca și în anii precedenți, câțiva deținuți au fost eliberați, la insistențele comunității internaționale. Mulți deținuți, care fuseseră privați de libertate în urma unor procese neechitabile, rămâneau în continuare în închisori, mulți dintre ei, fără dreptul de a comunica cu lumea de afară. Existau informații despre urmărirea, reținerea și privațiunea de libertate a unor persoane, din motive politice. Autoritățile refuzau în continuare să recunoască faptul că în țară aveau loc încălcări ale drepturilor omului.

Amnesty International remarcă probleme în următoarele sfere:

- represiunile pe motive politice;
- eliberările;
- deținuții fără drept de comunicare;
- refuzul conștient al serviciului armat;
- noile instituții.

Informații suplimentare puteți găsi în Raportul Amnesty International 2008:

<http://thereport.amnesty.org/rus/regions/europe-and-central-asia/turkmenistan> – în limba rusă;

<http://thereport.amnesty.org/eng/regions/europe-and-central-asia/turkmenistan> – în limba engleză.

REPUBLICA UZBEKISTAN

În pofida declarațiilor autorității referitoare la tendința de extindere a drepturilor cetățenilor, nu a avut loc nici un progres real în ce privește respectarea drepturilor omului. Autoritățile refuzau în continuare să permită desfășurarea unei anchete independente internaționale în legătură cu uciderea a sute de oameni în orașul Andijan în 2005. Libertatea de exprimare și de întrunire era tot mai limitată. Nu se observa nici un fel de reducere a presiunii asupra apărătorilor drepturilor omului, activiștilor și a jurnaliștilor independenți. În permanență parveneau informații că tortura și maltratarea persoanelor arestate și a deținuților erau pe larg răspândite. Corupția funcționarilor organelor de drept și a celor judiciare contribuiau la răspândirea impunității. Cîteva mii de oameni, condamnați la mulți ani de închisoare din cauza apartenenței la organizații și mișcări islamice interzise, se aflau în detenție în condiții, care pot fi calificate drept tratament crud, inuman și degradant. Autoritățile depuneau în continuare eforturi active pentru a depista membrii partidelor și mișcărilor islamice interzise. În pofida decretului prezidențial, care prevedea anularea pedepsei cu moartea, începînd cu ianuarie 2008, autoritățile au refuzat să adere la moratoriul asupra punerii în aplicare a condamnărilor la moarte.

Amnesty International remarcă probleme în următoarele sfere:

- interesul sporit al comunității mondiale;
- activitatea apărătorilor drepturilor omului;
- tortura și maltratarea;
- expulzarea forțată a persoanelor bănuite de acte teroriste;
- pedeapsa cu moartea.

Informații suplimentare puteți găsi în Raportul Amnesty International 2008:

<http://thereport.amnesty.org/rus/regions/europe-and-central-asia/uzbekistan> – în limba rusă;

<http://thereport.amnesty.org/eng/regions/europe-and-central-asia/uzbekistan> – în limba engleză.

UCRAINA

Tortura și alte tipuri de tratamente inumane rămîneau în continuare nepedepsite. Refugiații și solicitanții de azil se confruntau în continuare cu riscul expulzării forțate. Cetățenii străini și reprezentanții minorităților etnice erau atacați și urmăriți din motive rasiale. Măsurile pentru combaterea traficului de ființe umane și a violenței domestice erau insuficiente.

Amnesty International remarcă probleme în următoarele sfere:

- tortura și maltratarea;
- refugiații și solicitanții de azil;
- rasismul;
- violența împotriva femeilor;
- impunitatea.

Informații suplimentare puteți găsi în Raportul Amnesty International 2008:

<http://thereport.amnesty.org/rus/regions/europe-and-central-asia/ukraine> – în limba rusă;

<http://thereport.amnesty.org/eng/regions/europe-and-central-asia/ukraine> – în limba engleză.

Pe 10 iulie 2008 Amnesty International a publicat raportul privind problema discriminării rasiale în Ucraina „Ucraina: Guvernul trebuie să acționeze pentru a pune capăt discriminării rasiale”:

<http://www.amnesty.org.ru/pages/ukr-10072008-report-rus> – în limba rusă;

<http://www.amnesty.org/en/library/info/EUR50/005/2008/en> – în limba engleză.